

Nr 31

Av herr Blidfors m. fl., om inrättande av en personlig professur i medicin, särskilt njursjukdomar, vid universitetet i Lund.

Vid sidan av sina allmänna petita har större akademiska konsistoriet vid Lunds universitet med förord vidarebefordrat en framställning om personlig professur i medicin, särskilt njursjukdomar, för forskardocenten, med. dr Nils Alwall.

I sin motivering framhåller medicinska fakulteten bl. a.:

Docenten Alwall är sedan 1950 forskardocent. Hans förordnande härpå utgår 1955. Doc. Alwall är en mycket högt meriterad forskare med stort internationellt anseende. Han har en mycket omfattande vetenskaplig produktion, där han sedan 1947 framför allt ägnat sig åt studiet av njursjukdomarna, och har därvid genom sin konstruktion av en s. k. konstgjord njure gjort sitt namn väl känt inom den medicinska världen. Behandlingen med artificiell njure har de senaste åren fått allt större betydelse vid olika njursjukdomar, som lett till upphävd eller betydligt nedsatt njurfunktion.

Malmöhus läns landsting har från första början på allt sätt stött doc. Alwalls arbete. Efter hand har sålunda både läkare, sjuksköterskor och en teknisk assistent ställts till hans förfogande utöver vad som i vanliga fall erfordras i fråga om personal för en vanlig medicinavdelning. Tre mindre laboratorier har också inretts för att möjliggöra hans vetenskapliga verksamhet. Sedan 1953 har en provisorisk specialavdelning för njursjukdomar formellt varit inrättad vid medicinska kliniken.

Under de gångna åren har tillströmningen av svåra njurfall till kliniken ökat. Därigenom har givetvis stor erfarenhet insamlats av behandling både på »medicinsk väg» och med konstgjord njure. Kliniken är den enda i landet, som är utrustad med en dylik apparatur. Så var t. ex. totala antalet njurfall vid Lunds lasarett år 1946, då behandlingen med konstgjord njure började, 200, varav 16 utomlänspatienter, men 1953 däremot 366 respektive 79. Antalet med konstgjord njure behandlade patienter är omkring 150, varav inte mindre än omkring $\frac{4}{5}$ varit utomlänspatienter. Dessa har till största delen utgjorts av sådana som fått akut njurkomplikation i anslutning till operationer, barnsörd, olyckshändelser o. s. v. och som, när de hjälpts över den livshotande njurskadan, genom klinikens olika resurser kunnat återvinna fullständig hälsa.

Vid denna klinik har under årens lopp bedrivits en framgångsrik vetenskaplig forskning, och vetenskapsmän från utlandet avlägger ofta besök för att taga del av klinikens erfarenheter. Docent Alwall är också ofta inbjuden som föredragshållare vid kongresser etc. Doc. Alwalls konstgjorda njure har också under senaste tiden anskaffats till allt flera större sjukhus i utlandet. Det är säkerligen ingen överdrift att säga, att lundaavdelningen är den ledande i Europa och en av de främsta i världen.

Beträffande doc. Alwalls vetenskapliga kvalifikationer må framhållas, att av professorerna H. Berglund, B. von Bonsdorff, A. Kristenson och N. Svartz 1949 i sakkunnigutlåtande angående den då lediga professuren i praktisk medicin vid Lunds universitet två av de sakkunniga uppfört honom på första förslagsrummet, en på andra och en på tredje. I yttranden, som fogats till medicinska fakultetens petitaskrivelse 1954, har prof. B. von Bonsdorff, prof. K. Brøckner-Mortensen, dr J. P. Merill samt prof. N. Svartz uttalat sig om doc. Alwalls vetenskapliga arbeten och har därvid betonat dessa arbetens höga internationella klass.

Hans vetenskapliga produktion gäller flera betydelsefulla områden inom medicinen och omfattar betydligt över hundratalet publicerade skrifter, varav ett 30-tal sedan de sakkunnigas utlåtande avgavs. Dessutom har doc. Alwall, vilket framhållits av de sakkunniga, en utomordentlig arbetsförmåga och ett levande vetenskapligt intresse. Sina undersökningar har han utfört med tillhjälp av tillfälliga anslag från olika fonder och från statens medicinska forskningsråd. Men på grund av otillräckliga anslag har ej sällan försöks-serier måst avbrytas. Under en lång tid fick han själv bekosta de dyrbara apparater, som använts vid försök och behandling av patienter med konstgjord njure.

För den fortsatta utvecklingen inom den viktiga del av invärtesmedicinen, som njursjukdomarna utgör, är det synnerligen angeläget, att doc. Alwall även i fortsättningen beredes möjlighet att vid lundakliniken kunna bedriva sin framgångsrika forskning inom det område, där hans insatser varit av den största betydelse både ur teoretisk och ur praktisk-klinisk synpunkt. Förordnandet som forskardocent utgår som tidigare framgått med år 1955. Det är sålunda angeläget, att doc. Alwall fastare knytes till universitetet och att bättre arbetsförhållanden beredes honom för att hans forskarbegåvning helt skall komma till sin rätt.

Undertecknade motionärer får därför föreslå,

att en personlig professur vid Lunds universitet i medicin, särskilt njursjukdomar, inrättas för forskardocenten i praktisk medicin med. dr Nils Alwall fr. o. m. budgetåret 1955/56 och att för ändamålet erforderliga medel anvisas under Lunds universitets avlöningsanslag för budgetåret 1955/56.

Stockholm den 19 januari 1955

*Joh. Blidfors**Gösta Netzén**Jean Braconier**Stig F. Hansson*
i Önnarp*Eric Nelander**Eric W. Johanson**Karl Jönsson**Bertil von Friesen**James I. A. Dickson**Per Svensson*
i Stenkyrka*Harald Larsson*
i Hedenäset*Harald Almgren**Nancy Eriksson**John Lundberg**Hernfrid Bark**John R. Anderson*
i Sundsvall